

1910

BEKNOPT OVERZICHT

van de 3de Internationale Nieuw-Malthusiaanse Konferentie,
gehouden in den Haag op 28 en 29 Juli 1910,
onder ere-voorzitterschap van Mr. S. van Houten.

door J. Rutgers

Zoals in 1900 te Parijs, en in 1905 te Luik, zo had nu in den Haag een vertrouwelijke samenkomst plaats van de leiders der N.-Malth. beweging in de verschillende landen, uitgaande van de *Fédération Universelle de la Régénération Humaine*, destijds te Parijs op initiatief van PAUL ROBIN gesticht. Eerst zou deze derde konferentie te Londen hebben plaats gehad, waar de presidente dier Fédération, Dr. ALICE DRYSDALE—VICKERY, woont; maar op haar verzoek nam het Hoofdbestuur van de N.-Malth. Bond in Nederland de taak op zich, de bijeenkomst in den Haag voor te bereiden.

Invloedrijke vrienden hadden het mogelijk gemaakt, dit tot stand te brengen geheel buiten bezwaar van onze bondskas, waarvoor wij hun nogmaals dank en hulde brengen.

Eindelijk was de lang verwachte dag aangebroken. Reeds lang vóór de opening der eerste zitting kwamen vele kongresleden opdagen om vooraf in de bibliotheekzaal (zaal 2) de photo's, boeken, brochures en historische gedenkstukken te bezichtigen, die op tafeltjes langs de wand waren tentoongesteld. De photo's der pioniers van Engeland en Nederland waren in twee groepen gedrapeerd opgesteld. Een afzonderlik, dofzwart tafeltje was met een groene palmtak gewijd aan de nagedachtenis van Dr. MENSINGA te Flensburg, de waarlik vrome en menslievende gynae-

koloog, de uitvinder van het steeds meer gewaardeerde *pessarium occlusivum*. Hij ontsliep zacht en kalm op 11 Mei ll., in de ouderdom van 74 jaren, kort nadat hij onze uitnodiging tot het kongres had ontvangen; zijn dochter zond ons zijn portret; enige zijner wetenschappelijke werken lagen daarevens. Verder was er een groep van de verschillende N.-Malth. tijdschriften, de organen der verschillende N.-Malth. bonden, een tafeltje voor Zweden, een groep van geschriften uit Spanje en Portugal, enz. Zoveel mogelijk waren voor alle landen de photo's der schrijvers opgesteld bij hun werken. Aanwezig waren ook de dokumenten betreffende de stichting van de bovengenoemde *Fédération Universelle* en zelfs een der eerste N.-Malth. propagandablaadjes van PAUL ROBIN, 1879. Verder verschillende vertalingen van Dr. G. DRYSDALE's: *Elements of social science* en van Dr. J. RUTGERS' boek: *Rasverbetering*, waaronder zelfs een russiese vertaling, verschenen in Petersburg. Verschillende gegevens betreffende Esperanto en Ido waren eveneens aanwezig, in verband met de beraadslagingen, die zouden plaats hebben over internationalisme. Een aardige verrassing voor de aanwezigen waren de nieuwe prentbriefkaarten: één met het portret van MALTEBUS en één met dat van Dr. C. R. DRYSDALE.

Daar zaal 2 te klein was voor onze vergaderingen, was hiervoor de grote zaal van hetzelfde gebouw: Café Hollandais, Groenmarkt 29, ingericht; ruim, licht en modern. Men zat aan tafeltjes; aan de groene tafel zaten alleen de ere-voorzitter Mr. S. VAN HOUTEN, de algemene presidente Dr. ALICE DRYSDALE—VICKERY en het dagelijks bestuur van onze Bond wegens de organisatie. Alleen in de grote openbare vergadering, de 4e zitting, waren om ruimte te winnen de stoelen alle op rijen geplaatst. Op alle tafeltjes prijken frisse bloemen, een hulde van een onzer vrouwelijke leden, waardoor het geheel een vriendelijk en feestelijk aanzien had.

Als kongrestalen waren geoorloofd: Frans, Duits, Engels en Esperanto; dit laatste bleek echter niet noodzakelijk te zijn. Frans werd algemeen verstaan; soms werden Engelse of Duitse toespraken kort en duidelijk door MARTINA G. KRAMERS, die intussen ook de notulen maakte, in het Frans weergegeven.

Rondom aan de wand waren gekleurde grafiese voorstellingen opgehangen, die de loop der bevolking in de verschillende landen, met name het verloop van geboorte- en sterftesfrequentie in één oogopslag duidelijk zichtbaar maakten, ontworpen en vervaardigd door de ingenieur Dr. C. V. DRYSDALE.

Eerste Zitting, Donderdag 28 Juli,

's voormiddags 10 uur,

onder voorzitterschap van Dr. ALICE DRYSDALE—VICKERY, Londen.

Mevr. RUTGERS—HOITSEMA heette de aanwezigen hartelijk welkom met een terugblik op de vorige konferenties, gehouden te Parijs in 1900 en te Luik in 1905, waar vijf landen vertegenwoordigd waren; doch nu is dit getal reeds gestegen tot negen! Een woord van dankbare hulde werd gewijd aan de nagedachtenis van Dr. C. R. DRYSDALE, de eerste voorzitter der in Parijs tot stand gekomen *Fédération Universelle de la Régénération Humaine*, maar helaas, voor ruim twee jaar overleden, en aan PAUL ROBIN, van wie het initiatief tot het stichten der *Fédération* uitging, maar die nu door ouderdom en ziekte niet in staat is, aan deze konferentie deel te nemen. Ook MAX HAUSMEISTER, de ziel van de *Social-Harmonischer Verein* in Stuttgart, kon nog slechts schriftelijk adhaesie betuigen.

Doch spreekster begroet nu hier met vreugde een jongere generatie: Dr. C. V. DRYSDALE, zoon van de even genoemde en zijn vrouw BESSIE DRYSDALE, samen ijverige redakteurs van *The Malthusian* in Londen, en uit Parijs: G. HARDY, schoonzoon van PAUL ROBIN en schrijver van *Population et Substances*; terwijl verder uit Frankrijk zijn overgekomen: E. HUMBERT, redakteur van *Procréation Consciente* en L. GRANDIER. Uit Zwitserland hebben wij het voorrecht Prof. FOREL in ons midden te zullen zien, uit Nederland Dr. ALETTA H. JACOBS en enkele andere doktoren. Uit Duitsland zijn aanwezig: Dr. HELENE STÖCKER (Berlijn) Redaktrice van *Die Neue Generation*, orgaan van *Mutterschutz*, Frau MARIE STRITT (Dresden), presidente van de Nationale Vrouwenraad in Duitsland, HENRIETTE FÜRTH uit Frankfurt en Gräfin BÜLOW VON DENNEWITZ uit München, als schrijfster bekend onder de naam van GISELA VON STREITBERG. Uit Hongarije: Fr. VILMA GLÜCKLICH en later ook Dr. CHARLOTTE STEINBERGER, de eerste vrouwelijke dokter in Hongarije. Uit Zweden: Prof. WICKSELL, Prof. in de Staathuishoudkunde te Lund en Dr. A. NYSTRÖM van Stockholm. Uit Spanje: LUIS BULFFI en uit België verschillende leiders der beweging aldaar: M. en Mme FRAIGNEUX uit Brussel, M. EM. CHAPÉLIER uit Brussel, de Heer VAN BRUSSEL uit Leuven en de Heer EM. LEEMANS uit Mechelen.

Uit Nederland werden begroet de eerste baanbreker in ons land Mr. S. VAN HOUTEN en de beide oud-sekretarissen van de N.-Malth. Bond de Heren: W. M. H. ANTEN en E. KEMPE, terwijl de Heer HELDT tot zijn leedwezen verhinderd was hier te

zijn; dit laatste was ook het geval met de beide Leidsche Professoren: Prof. GREVEN en Prof. VAN BEMMELEN. *)

Bij alle verschil van landaard en van godsdienstige en politieke meningen, zeide spreekster, is het Nieuw-Malthusianisme de band die ons allen verbindt, de prikkel die allen bewogen heeft hierheen te komen. En nu hier het sexuele leven wetenschappelijk en onomwonden besproken zal worden, past de sprekers bescheidenheid, de hoorders verdraagzaamheid. Zij eindigt met de wens, dat ook van deze konferentie kracht moge uitgaan ten zegen der mensheid.

Deze, ter ere van de Engelse presidente in het Engels uitgesproken woorden, werden daarop door spreekster in even keurig Frans herhaald en met luid applaus beantwoord.

Daarop opent de Voorzitster: Dr. ALICE DRYSDALE—VICKERY, weduwe van wijlen Dr. C. R. DRYSDALE, de Konferentie en brengt in herinnering, hoe in 1879 bij gelegenheid van het toen in Amsterdam plaats hebbend internationaal geneeskundig kongres, Dr. C. R. DRYSDALE het initiatief genomen had, tot bespreking van het Nieuw-Malthusianisme op bedoeld kongres onder voorzitterschap van Prof. DONDEERS en ook tot bespreking daarvan in een stampvolle zaal van het Nut. Het doet spreekster genoegen nu in den Haag, het officiële centrum der vredesbeweging, te vergaderen, daar het Nieuw-Malthusianisme, algemeen toegepast, wel het werkzaamste middel is, om betere internationale verhoudingen mogelijk te maken.

Aan de orde zijn de verslagen betreffende de stand van het internationalisme in de verschillende vertegenwoordigde landen.

Engeland. Referente Mrs. BESSIE DRYSDALE uit Londen. Hoewel vroeger de hogere geestelijkheid en ook de dagbladders vuur en vlam tegen het Nieuw-Malthusianisme spuwden, begint er nu een kentering te komen. Uit de cijfers der volkstelling blijkt steeds meer en meer, hoezeer de krachtige vermindering van geboorten in Engeland verband houdt met een daling der sterfte, vooral der kindersterfte! En in de handel bespeurt men maar al te zeer het stijgen der prijzen van de eerste levensmiddelen vooral

*) Staande de zittingen werden telegrammen van sympathie ontvangen van onze Afdelingen Hengelo en Dordrecht van de N.-Malth. Bond en er waren schriftelijke adhaesiebetuigingen ingekomen o.a. van Dora B. Montefiore uit Londen, van A. Meyerhof (Hans Ferdy) uit Hildesheim, van Victor Ernest uit Jumet (België), van Marie Michelet uit Noorwegen, van Joh. Steketeer uit Ede, van Albert Lantoine en Léon Marinont uit Parijs, van Brieux, schrijver van Maternité, van Nelly Roussel, de begaafde franse spreekster, van Grete Meisel Hess uit Berlijn, schrijfster van die Sexuelle Krise, van Rosika Schwimmer uit Budapest, van R. de Muyser uit Petersburg, van Prof. Roberto Michels uit Turijn, van Vicountess Harberton uit Londen, van Dr. C. W. Saleeby uit Londen en van Arthur P. Busch uit Wales, beide leden van de Eugenic-society in Engeland.

in Amerika. dat vroeger de grote voorraadschuur was, maar nu zelf ook reeds dicht bevolkt begint te worden.

Vervolgd wordt de *Malthusian League* in Engeland niet, omdat ze zich bepaalt tot bespreking van de theorie. Indirekt wordt de strijd tegen roekeloze voortplanting gesteund door het bewust worden van de vrouw, getuige de strijd voor politieke ontvoogding (vrouwenkiesrecht), en door het streven naar rasverbetering uitgaande van de Eugenic-society, waarvan sommige toonevende leiders zoals Mr. MONTAGUE CRACKANTHORPE en Dr. SELEEBY zich vóór het Nieuw-Malthusianisme verklaarden.

Nederland. Referente Mevr. RUTGERS—HOUTSEMA uit den Haag. In een histories overzicht van de werkwijze van de Nieuw-Malthusiaanse Bond in Nederland beschrijft referente hoe in Nederland sedert de dagen van de Heer. GERRITSEN en van Dr. ALETTA JACOBS steeds krachtiger gewerkt is, om de bewuste regeling van het kindertal ingang te doen vinden, niet alleen onder de rijken en de middenklasse, maar vooral ook onder die volksklasse, die aan ons werken nog het meeste behoefte heeft, zelfs in de armoedigste gezinnen, hoe moeielijk deze ook te bereiken zijn; hierin krachtig bijgestaan door verschillende doktoren, vroedvrouwen en speciaal daartoe opgeleide personen. Het ledental van de Nieuw-Malthusiaanse Bond is dan ook steeds toenemende; enkel sedert het begin dezes jaars zijn, niettegenstaande het dreigen der klerikale regering ongeveer 300 nieuwe leden toetgetreden, zodat het gehele ledental nu reeds is geklommen tot 2500. De Bond telt nu 16 Afdelingen en 11 Korrespondentschappen.

Frankrijk. Referent de Heer G. HARDY uit Parijs. In Frankrijk wordt sedert PAUL ROBIN krachtig gewerkt, vooral uit pædagogies oogpunt, om aan hen, die geboren worden, een goede opvoeding te verzekeren. Er wordt gewerkt met alle middelen: brochures, blaadjes, aanplakspreuken, liederen, de roman, het toneel. Er zijn groepen uitsluitend voor de propaganda, zoals „*Procreation Consciente*”, Red. E. HUMBERT: er zijn vakverenigingen, die zich er voorspannen en er zijn partijbladen, die gaarne artikelen ter voorlichting van de massa opnemen. Men wordt vervolgd volgens de wet BERENGER en velen hebben reeds geldboete en gevangenisstraf ondergaan. De wet BERENGER past wel niet op het Nieuw-Malthusianisme, maar als één rechter in het Nieuw-Malthusianisme „pornographie” ziet, dan beroept men zich later op deze „jurisprudentie”.

België. Referent, daar de Heer FRAIGNEUX uit Brussel van het woord afziet, is de heer EMILE CHAPÉLIER uit Brussel, een krachtig

propagandist met woord en pen. De strijd is zwaar in België: enerzijds de vlijmende woorden van de Aartsbisschop Mercier, anderzijds de vijandige houding van socialisten als VAN DE VELDE, die in dit opzicht met de klerikalen samengaat en dan een jurisdictie, die het Nieuw-Malthusianisme kwalificeert als obsceen, als een schending der eerbaarheid. Om deze en geen andere reden is op dit ogenblik, dat wij hier te zamen zijn, de eerste grondlegger der propaganda in België, Dr. MASCAUX, schepen van Courcelles, die gehoopt had, hier evenals in Luik tegenwoordig te zijn in de gevangenis. Een kopie van de officiële dokumenten is in ons bezit. Toen op voorspraak van vele invloedrijke weldenkenden, de Koning hem officieus gratie aanbood, mits hij dan voortaan van de propaganda zou afzien, heeft Dr. MASCAUX hierop geantwoord, door aan de directeur der gevangenis te vragen, wáár hij zich voor het ondergaan van zijn vonnis had aan te melden, om direkt na zijn ontslag weer zijn levens-taak voort te zetten! — Met akklamatie besloot de vergadering, hem een telegram van hulde te zenden in de gevangenis te Nivelles.

Vlaams-België. Referent de Heer EM. LEEMANS uit Mechelen. Sloot de beweging in Frans-België zich meer aan bij de *Ligue de la Régénération* in Frankrijk, die in Vlaams-België sluit zich geheel aan bij de Nieuw-Malthusiaanse Bond in Holland, waarvan reeds drie Afdelingen in België verzezen, n.l.: Mechelen, Antwerpen en Leuven. Van af het begin der Nieuw-Malthusiaanse propaganda in 1900, daalde in Mechelen de geboorte-frequentie van 36 ‰ op 20 ‰. Op alle mogelijke wijze wordt men door de politie belemmerd. Het „herderlijk” schrijven van de Aartsbisschop van Mechelen, kardinaal Mercier, is door de Afdeling Mechelen op waardige wijze beantwoord en verder ontbrak het ook in Vlaams-België niet aan satyre en scherp verwijt tegen hen, die het volk dom willen houden. Toen een vrouw biechtte, dat haar man geen kroost meer wilde en haar biechtvader haar antwoordde, dat zij dan wel recht zou hebben zich bij een ander kroost te laten verwekken, heeft deze vrouw zich hierdoor zóó gekrenkt gevoeld, dat zij niet meer naar die pastoor gegaan is en ook nooit meer ter biecht zal komen; zij is haar man getrouw gebleven en lid van de Nieuw-Malthusiaanse Bond geworden.

Zwitserland. Op verzoek van de Heer VALENTIN GRANDJEAN, Redakteur van *La Vie Intime* te Genève, die niet in de mogelijkheid was naar hier te komen, belastte de Heer G. HARDY zich, ook over Zwitserland een rapport uit te brengen. Op verschillende punten wordt daar gewerkt en verschillende geschriften

worden er verspreid, vooral met de hulp der socialisten en der vakverenigingen, waaronder er zijn, die haar leden helpen in het verkrijgen van Nieuw-Malthusiaanse middelen. De bestrijding komt hier voornamelijk van de zijde der orthodoxe protestanten.

De groep te Genève verzocht bovendien aan referent, op deze konferentie de vraag aan de orde te stellen, wat er tegenover de vervolgingen gedaan kan worden. In de namiddagzitting zal dit punt aan de orde komen.

Spanje. Referent LUIS BULFFI uit Barcelona, die over geheel Spanje en ook buiten de grenzen: in Portugal, Algiers, Argentinië, Paraguay, Chili, Panama en Cuba zijn blad: *Salud y Fuerza* (Heil en Kracht) en zijn talrijke brochures heeft verspreid. Aanvankelijk haalden de mannen hun vrouwen weg uit de vergaderingen, zodra hij over het Nieuw-Malthusianisme begon te spreken, maar tegenwoordig zijn in de Spaanse landen de progressisten en zeer vele revolutionairen voorstanders van het Nieuw-Malthusianisme. Met zuidelijke gloed verhaalde deze krachtige figuur van alle pogingen der politie, om de uitgave van zijn blad te onderdrukken en hoe hij telkens opnieuw door de justitie werd vervolgd, ook nadat hij in alle instantiën werd vrijgesproken; maar men is in Spanje daaraan gewoon en deinst daarvoor niet terug. Zowel vonnis als vrijspraak is propaganda-materiaal.

Portugal. De Heer SILVA uit Lissabon, die dit referaat op zich genomen had, bleek niet aanwezig te zijn. Daarentegen waren er brieven ingekomen uit Coimbra en uit Lissebon, beschrijvende hoe op beide plaatsen een krachtige Nieuw-Malthusiaanse groep gevormd is. Van de moeilijkheden, waarmede men daar te worstelen heeft, waar zozeer gebrek geleden wordt aan de eerste levensbehoefte en waar het grootste deel der arbeidersbevolking niet lezen kan, kunnen wij ons hier nauwelijks een voorstelling vormen. En dan nog voortdurend de vervolgingen, waaraan men bloot staat. Ook hier heeft het boek van Dr. G. Drysdale: „*De elementen der sociale wetenschap*”, de eerste stoot gegeven, maar het gaat ook hier, zoals overal elders, de goeiden, die zich dergelijke boeken kunnen aanschaffen, houden die kennis liever voor zichzelf.

Zweden. Referent Prof. KNUT WICKSELL, Hoogleraar in de Staathuishoudkunde aan de Universiteit te Lund. Op Ierland en Frankrijk na, heeft Zweden het laagste geboortecijfer; maar toch een geboorte-overschot, daar ook de sterftcijfers bijzonder laag zijn. Vroeger was het geringe geboortecijfer mede toe te schrijven aan de zeer lage huweliksfrequentie, maar in de latere jaren is ook het aantal kinderen per huwelijk gedaald.

Sedert 30 jaren wordt op verschillende plaatsen in Zweden ijverig propaganda voor het Nieuw-Malthusianisme gemaakt, zo door Prof. OHRVALL [en door Referent!], door Dr. NYSTRÖM en door de dames Mevr. STEENHOFF en Mevr. DANIELSTON, welke beide laatsten veel onder de arbeidersvrouwen werkten. Later ook door de socialisten en anarchisten, welke laatsten sedert de mislukking der grote werkstaking verleden jaar, op de werkstaking in het kinderen verwekken aandrongen. In Juni 1910 is daarop ook in Zweden (zoals vroeger reeds in Noorwegen en Denemarken) een wet aangenomen, die de Nieuw-Malthusiaanse propaganda verbiedt wat betreft de middelen, niet wat betreft de theorie en de aankondigingen.

Deze wetgeving, zegt spreker, moge goed bedoeld zijn, verstandig is zij zeker niet, en of ze wel goed bedoeld is, is ook nog niet zo heel zeker. In elk geval is het niet heel zeker, of zulk een wet niet juist een prikkel zal zijn tot de verbodene vrucht.

Rusland. Uit Petersburg is een brief ingekomen, meldende dat men van daar uit in Finland en Rusland een Nieuw-Malthusiaanse Bond hoopt te stichten.

Wegens het vergevorderde uur wordt de zitting geschorst; na de pauze voortzetting der rapporten.

Tweede Zitting, Donderdag 28 Juli,

's namiddags 2 uur,

onder voorzitterschap van de Heer G. HARDY, Parijs.

Duitsland. Referente Dr. HELENE STÖCKER uit Berlijn. In Duitsland bestaat nog geen georganiseerde Nieuw-Malthusiaanse Bond of iets wat daarop gelijk is: maar vele schrijvers en schrijfsters bepleiten de bewuste regeling van het kindertal, en dat onze bevolkingen praktisch in toepassing gebracht worden, blijkt uit de afname der geboortecijfers, vooral in de grote steden en onder de meer ontwikkelde. Ook de snelheid der bevolkingsaanwas daalt in Duitsland. Maar de tegenstand is nog enorm en er wordt pressie op de dagbladen uitgeoefend om geen advertentiën betreffende het Nieuw-Malthusianisme op te nemen. Men meent dat

er voor het heil van Staat en Kerk maar zoveel mogelijk kinderen moeten geboren worden; of de arme wurmen in 't leven blijven, daar vraagt men niet naar.

Hongarije. Referente Mej. VILMA GLÜCKLICH uit Budapest. Over het geheel wil men in Hongarije nog niets van het Nieuw-Malthusianisme weten; wie het openlik durft bespreken, wordt uitgekreten; zelfs de beste sprekers als FOREL en NELLY ROUSSEL in openbare vergaderingen en Dr. ALETTA JACOBS voor vrouwelijke doktoren, zijn dit lot niet geheel ontkomen. De voorbehoedmiddelen zijn over het geheel onbekend. Des te meer vindt men in Hongarije allerlei knoeierijen in zwang en vooral vruchtafdrijving, zodat zelfs daar waar aantalsbeperking bestaat, de kindersterfte niet altijd parallel daarmee verbetert. In sommige landbouwende streken (bij de Hongaarsche protestanten ten westen van de Donau en bij de Saksische bevolking in Transsylvanië) heerst n.l. reeds meer dan een halve eeuw het éénkindersysteem, teneinde de kleine grondbezetting niet zózeer te verdelen, dat het bedrijf geen bestaan meer oplevert.

Aan de orde is nu de vraag, wat we kunnen doen ter bevordering van de internationale propaganda en ter verdediging tegen de vervolgingen.

De voorzitter, de Heer G. HARDY, zet uiteen, dat het chauvinisme alle Nieuw-Malthusianisme veroordeelt, omdat de propaganda in het ene land spoediger ingang vindt dan in het andere land, en erkent, dat ook werkelijk uit de ongelijke druk der bevolking in de verschillende landen allerlei immigratie- en emigratie-moeilikheden ontstaan.

Wat de vervolgingen betreft, leest de voorzitter de juiste text voor van een onderlinge overeenkomst, die nu te Parijs door de afgevaardigden der verschillende regeringen worden voorgesteld tegen de pornographie, waardoor de vervolgingen tegen dit euvel internationaal georganiseerd worden. Maar wanneer nu sommige landen, zoals wij van morgen hoorden, het Nieuw-Malthusianisme met pornographie gelieven te verwarren, dan zijn de gevolgen niet te overzien.

De Heer HUMBERT zegt, dat de *Fédération Universelle de la Régénération Humaine* reeds een morele internationale band was, met Dr. Alice Vichery als Voorz., Paul Robin als Secr. en spreker als Administrateur, maar dat van deze gehele organisatie generlei kracht is uitgegaan. Hij stelt voor, een commissie te benoemen, om de zaak beter te organiseren. MARIE STRITT wil, dat ieder land een kommissielid benoemt. CHAPÉLIER wil ter vereenvoudiging alle kommissieleiden in één land hebben. Prof. FOREL zegt, dat de sekretaris de brieven kan hektograferen in plaats

van ze te laten cirkuleren. HENRIËTTE FÜRTH wil de definitieve beslissing niet tot de volgende konferentie zien uitgesteld. E. HUMBERT zegt: als de kommissie vanavond vergadert, kan zij morgen rapport uitbrengen. Aldus wordt besloten en tot leden der kommissie worden benoemd: Dr. C. V. Drysdale uit Engeland, Dr. J. Rutgers uit Nederland, E. Humbert uit Frankrijk, E. m. Leemans uit België, L. Bulffi uit Spanje, Prof. Wicksell uit Zweden, Marie Stritt uit Duitsland en Vilma Glücklich uit Hongarije.

Behalve deze voorbereiding van internationale organisatie, dringt Dr. RUTGERS er op aan, dat bovendien iedere Bond voor zich een weerstandsfonds zal organiseren, waarvan men zelf het beheer in handen houdt. Om dit mogelijk te maken stelt hij voor, dat deze vergadering besluite, dat het iedere Bond geoorloofd zal zijn, ja, dat het van het hoogste gewicht is, dat iedere Bond van zijn bruto inkomsten een aanzienlijk deel, stel bijv. $\frac{1}{10}$ afzonderd voor zulk een weerstandsfonds. De gelden voor het doel van de Bond gegeven, worden op die wijze niet aan hun bestemming onttrokken, want als een Bond zich niet kan staande houden, dan vervalt *alle* werken van die Bond. Het geldt hier een levenskwestie. Na inge heen en weer spreken, wordt dit beginsel aangenomen.

Wat de internationale propaganda betreft, geeft de Heer JACQUES L. BRUYN uit den Haag, Redakteur van het esperanto-blad: *Internacia Socia Revuo* een overzicht van wat hij reeds door middel van het esperanto heeft gewerkt. Berichten over deze Konferentie en over de bedoeling van het Nieuw-Malthusianisme heeft hij in zijn blad opgenomen en daar dit blad ook aan de esperantobladen der andere landen als ruilnummer wordt toegezonden, is de verspreiding zeer groot. Er kwamen dan ook reeds vele esperanto-brieven in om inlichting, o.m. uit Roemenië, Rusland en zelfs een uit China! Om aan deze aanvragen te kunnen voldoen, heeft spreker het *Middelenboekje* van de Nederlandsche Nieuw-Malthusiaanse Bond in het esperanto vertaald en daarbij gepubliceerd, dat dit middelenboekje bij hem verkrijgbaar is (Prinsenstraat 48, den Haag), tegen toezending van één antwoordcoupon. Wie geen esperanto kent, zendt twee antwoord-coupons en ontvangt dan bedoeld boekje met een esperanto-sleutel van zijn taal, waardoor hij het esperanto-boekje in zijn eigen taal kan lezen. Deze mededelingen werden met akklamatie begroet.

MARTINA G. KRAMERS wil zorgen, dat berichten van deze konferentie ook in de ido-bladen worden opgenomen.

Ten slotte demonstreert Dr. NYSTRÖM uit Stockholm met grote opgewektheid de verschillende Nieuw-Malthusiaanse middelen en kritiseert deze volgens zijn rijke ervaring. Alle middelen die in de baarmoeder moeten worden ingevoerd, zijn beslist gevaarlijk. De chemiese middelen zoals cónes, olives fondantes, atokos enz.

hebben slechts een betrekkelijke waarde. De mechaniese middelen komen nu aan de beurt: kondooms zijn goed als ze soliede zijn; het gebruik van een of twee sponsjes, absorbiteur of watten is niet zeer betrouwbaar; het Mensinga-pessarium wel, mits het door een deskundige is aangepast met onderricht. De juiste methode om dit middel in te brengen, wordt met behulp van een plaat gedemonstreerd.

Deze interessante en prakties gewichtige voordracht werd met de meeste aandacht door de vergadering gevolgd, rondom de spreker geschaard, en gaf aanleiding tot velerlei vragen en gedachtenwisseling. Prof. FOREL beveelt vooral het vischblaaskondoom aan, mits telkens goed gecontroleerd; desnoods ongeprepareerd (blinddarm van jonge lammeren). Hij pleit in dringende gevallen voor combinatie van twee methoden. Voor de intactheid van een later te verwekken kind, acht hij *tijdelijke* sterilisering door Röntgenstralen voorlopig nog hoogst bedenkelijk; dat gevaar ontgaat men ten minste bij *blijvende* sterilisering door Röntgenstralen. Dr. ALETTA H. JACOBS kiest liefst een groot nummer van het Mensinga-pessarium. Dr. Nyström beantwoordt alle vragen. Indien iemand, zegt spreker, dan had Dr. MENSINGA de Nobel-prijs verdiend!

Derde Zitting, Vrijdag 29 Juli,

's voormiddags 10 uur,

onder voorzitterschap van Dr. HELENE STÖCKER.

Aan de orde is de behandeling van verschillende wetenschappelijke vraagstukken. De vergadering besluit, niet de volgorde van het programma te volgen, maar de meest konkrete te doen vooraf gaan, daar ze toch niet alle behandeld kunnen worden.

Dr. VAN EPEN, geneesheer aan het Sanatorium voor longlijders: „Middenbosch” te Doorn, houdt een voordracht over *Tuberculose en Nieuw-Malthusianisme*. Op de duur moge een algemene, onbelemmerde verbreiding van tuberculose tot algemene immuniteit leiden, de medikus stelt zich daarmee niet tevreden, maar wil ook het individu helpen. Hoe bedenkelijk de zwangerschap voor gepraedisponeerde personen is, blijkt uit de opmerking van FELLNER, dat juist bij zwangerschap dikwijls de eerste symptomen van dit lijden optreden, en is een vrouw eenmaal tuberkuleus,

dan verergert de ziekte in 50 à 60 pCt. der gevallen door zwangerschap. Wat de vrucht betreft, treedt dikwijls abortus of vroeggeboorte op, en als het kind voldragen wordt, dan sterft de moeder in vele gevallen meer of minder kort daarna. Voor de kinderen is de levenskans ongunstig door erfelijke praedispositie; immers, spreker constateerde in 68 pCt. van zijn gevallen erfelijke aanleg.

Voor tuberkuloselijders is dus het *voorkomen* van zwangerschap ten zeerste geïndiceerd.

Prof. FOREL merkt op, dat de immunisering door ongestoorde voortwoeking der ziekte, in wilde toestand sneller gaat dan in de beschaafde toestand der samenleving.

Dr. J. RUTGERS geeft een medise uiteenzetting van de nieuwste en eenvoudigste methode, om absolute onvruchtbaarheid te veroorzaken: de *v a s e c t o m i e* bij de man d.i. de versperring van beide spermakanalen in het scrotum.

Deze onbeduidende operatie is in Indiana (N.-Amerika), bij de wet van Maart 1907 en in Connecticut (idem), bij de wet van Februari 1910, verplicht gesteld voor lijders aan habituele criminaliteit, idiotisme, stompzinnigheid en agressieve onzedelijkheid. De sexuele functie wordt door deze operatie in geen enkel opzicht gestoord; alleen is men onvruchtbaar.

In de gevangenis van Jeffersonville (Indiana) is deze operatie dan ook reeds bij 800 personen toegepast, waaronder aan 200 op eigen verzoek. Ook in het krankzinnigengesticht te Zürich werd reeds in vier gevallen op verzoek geopereerd: nl. twee mannen (vasectomie) en twee vrouwen (tubenversperring).

Wanneer men *iets* ter voorkoming van rasdegeneratie zou willen tot stand brengen, dan zou men een fonds moeten stichten, om reis en operatie verkrijgbaar te stellen ook voor de minvermogenen, die deze operatie in de geïncideerde gevallen wenschen.

In de discussie wees Prof. FOREL er op, dat de operatie niet geïndiceerd is bij voorbijgaand of wellicht voorbijgaand verlangen naar steriliteit.

Aan de orde worden gesteld die vraagpunten, die zich groeieren rondom MALTHUS. Naar aanleiding van het pas verschenen werk van K. KAUTSKY (*Vermehrung und Entwicklung, Aantalsvermeerdering en Evolutie*) beveelt Dr. RUTGERS een grotere bescheidenheid aan in het formuleren van de bevolkingswet: niet altijd toch is er een neiging tot wanverhouding tusschen het aantal eters en de hoeveelheid voedselvoorraad in de door Malthus bedoelde zin: er zijn ook gevallen dat men het tegendeel waarneemt; ook hier dus grotere en kleinere schommelingen in de natuur. Tegenwoordig, nu de mensch de hege monie over dieren en planten heeft, is de stelling zoals Malthus die gaf overwegend; maar men mag niet generaliseren.

Uit een langdurige discussie, waaraan Dr. Vickery, Mrs.

Drysdale, Humbert, Prof. Forel, Dr. Drysdale, Chapelier, Frau Fürth, Hardy en B. de Beer deelnemen, bleek echter dat de vergadering zich niet met deze gedachtengang kan verenigen.

Als antwoord op de vraag, of MALTHUS sexuele beperking ook *in het huwelijk*, bedoelde, wordt een gezegde uit zijn *Essay* (Ed. VI Londen 1826, Dl. II, blz. 429) voorgelezen, waaruit duidelijk het tegendeel blijkt. Malthus zegt, dat zijn geneesmiddel machteloos is in die gevallen, dat de vrouw bijzonder vruchtbaar is; maar in die gevallen vindt hij de openbare liefdadigheid goed, daar de echtgenoten het toch niet helpen kunnen, als ze bijzonder vruchtbaar zijn.

Als antwoord op de vraag of MALTHUS meende, dat de wanverhouding tussen het aantal mensen en de hoeveelheid voedselvoorraad de oorzaak van ellende is, wordt het begin van zijn *Essay* (Dl. I, bladz. 1) voorgelezen, waar Malthus juist het tegendeel zegt: er zijn talloze oorzaken van ellende; slechts één daarvan wil hij in zijn werk behandelen. Ook DARWIN heeft nooit beweerd dat bedoelde wanverhouding de oorzaak van de strijd om het bestaan is.

Het is te hopen dat op deze beide punten niet langer traditioneel gedwaald zal worden.

En nu de vraag of de naam Malthusianisme niet verlaten moet worden. Prof. FOREL dringt aan op naamsverandering. Mr. S. VAN HOUTEN is indertijd reeds aan het bezwaar, dat men van Malthus was afgeweken, tegemoetgekomen door inplaats van de naam Malthusianisme die van Nieuw-Malthusianisme te gebruiken. Gen.-Majoor ELPHISTONE BEGBIE, Brighton, heeft als schriftelijk praeadvies de raad gegeven de oude naam te behouden, maar als sous-titel er bij te voegen: *race control*; de Franse aanwezigen doen opmerken dat deze uitdrukking niet voor vertaling in 't Frans geschikt is; in 't Frans zal men dus *Régénération* of *Procréation* consciencie of *Ligue eugénique* (Forel) als tweede titel moeten hebben en in 't Duits wellicht *Rassenverbesserung*, in 't Hollands wellicht *Bewuste beperking van 't kindertal* of *Bond tegen roekeloze voortplanting*.

Het beginsel van titel en onder-titel vindt algemene instemming; het gebruik zal dan beslissen.

Ten slotte wordt ter tafel gebracht het **Rapport** der gisteren benoemde commissie. Dr. C. V. DRYSDALE heeft dit rapport in 't engels gesteld, Dr. RUTGERS in 't frans. Dit laatste wordt voorgelezen.

De commissie heeft na lang beraad gemeend, niet te moeten voorstellen een internationale reorganisatie, maar de vorming van

een Bureau de correspondance et de résistance international, dat als prakties werkzaam lichaam nevens de morele band, de Fédération Universelle de la Régénération Humaine kan bestaan.

De hoofdpunten zijn aangestipt als volgt:

Internationaal weerstands- en korrespondentiebureau. Ieder Nieuw-Malthusiaans persoon en iedere Nieuw-Malthusiaanse korporatie kan lid worden van deze instelling tegen een willekeurig te bepalen bijdrage.

Alleen die leden, die fl. 10.— of meer betalen, hebben stem; en zoveel malen als men fl. 10.— in verloop van het jaar betaald heeft, zoveel stemmen heeft men.

Het jaar loopt van 1 Januari tot uit. December.

10 pCt. der inkomsten zullen besteed worden voor de propaganda onzer denkbeelden, bijv. voor internationale geschriften, de andere 9/10 zullen de weerstandskas vormen.

De leiding zal worden opgedragen aan drie personen en de commissie heeft de eer U voor te stellen als eerste leden van dit bestuur:

Dr. C. V. DRYSDALE uit Londen als Voorzitter.

Dr. J. RUTGERS uit Den Haag als Sekretaris.

De Heer G. HARDY uit Parijs als Penningmeester.

Wanneer het ernstige of principiële vragen geldt, of uitgaven van fl. 100 of meer, zal het bestuur de leden moeten raadplegen, 'twelk schriftelijk kan geschieden; in de overige gevallen beslist het bestuur.

De nadere regeling zal door het bestuur worden opgemaakt.

Dit ontwerp wordt door de vergadering goedgekeurd en daarmee is de grondslag gelegd tot een arbeid die van grote betekenis kan worden. Of er iets van komen zal, ligt aan de steun die inkomt.

De verslaggever kan bij deze al vast mededelen dat de eerste gift van fl. 10 is ingekomen van het kongreslid de Heer Jacques L. Bruyn bovengenoemd en de tweede gift is een gift van fl. 25 van Dr. C. V. Drysdale, Londen. Het spreekt van zelf dat men voor een weerstandskas niets kan doen als men niet over grote sommen kan beschikken, bijv. als men een vervolgd niet een goed Advokaat kan verzekeren of een grote boete kan helpen betalen; wordt de weerstandskas niet voldoende gesteund, dan staat het te voorzien dat onze gehele nuttige arbeid van voorlichting der massa overal vernietigd wordt, zoals dit reeds op zoveel plaatsen aan de reaktie gelukt is.

Voor de nog overige vraagpunten was de tijd intussen reeds te ver verstreken.

Vierde Zitting, Vrijdag 29 Juli,

's namiddags 2 uur,

onder voorzitterschap van Mr. S. VAN HOUTEN.

Verscheidene belangstellenden uit den Haag en elders wonen deze openbare zitting bij.

Na een kort woord van de Voorzitter is het woord aan de eerste spreker.

Prof. FOREL bestrijdt de eenzijdige numerieke opvatting van sommige Nieuw-Malthusianen; daartegenover moet de meeste nadruk gelegd worden op de erfelijkheid. Hij bespreekt de voorbehoedmiddelen, die men daarbij niet kan ontberen; maar hij meent, dat men in Frankrijk tegenwoordig het gebruik daarvan overdrijft en zich bovendien te veel aan alcohol overgeeft. Minderwaardige ouders moeten liever kinderen van anderen opvoeden, dan zelf kinderen verwekken. De gehele rede was een schitterend pleidooi voor een betere en gelukkiger samenleving. Waardig om uitgegeven te worden, zoals de Voorzitter verlangde.

Voor de andere sprekers werd nu de tijd op een kwartier gesteld.

Met grote warmte en vriendelijke ernst bespreekt Dr. HELENE STÖCKER het verband tussen datgene wat de Vereniging „Mutterschutz” bedoelt en wat het Nieuw-Malthusianisme bedoelt. Niet met een kleine tegemoetkoming aan de kraamvrouw is deze geholpen, maar door voorkoming van ongewenste geboorten. En wat nut geeft zij aan de gemeenschap, of zij al kinderen voortbrengt, wanneer deze ontijdig weer ten grave dalen? Een hoger zedelijke opvatting moet de grondslag van een betere toestand zijn, waarin ook de vrouw als individu moreel en ekonomies tot haar recht komt.

G. HARDY weerlegt de uit de duim gezogene mening, alsof de aarde genoeg opbrengt en de fout alléén in de onjuiste *verdeling* van die opbrengst gelegen zou zijn. Om deze vraag empiries te onderzoeken, heeft hij een statistiese poging gewaagd. Voor 1897 en voor 1907 heeft hij de wereldopbrengst in alle landen waar statistiek bestaat gedeeld door het aantal inwoners, herleid tot physiologies volwassen eenheden en komt dan tot de slotsom, dat in beide genoemde jaren de voor elk individu per dag beschikbare voedselvoorraad verre beneden het rantsoen blijft, dat voor een mens bij middelbare arbeid physiologies nodig gevonden is. Op de eiwitstoffen bijv. komt er ongeveer $\frac{1}{3}$ te kort. De voedselopbrengst in 1907 was veel groter dan in 1897, maar de

bevolkingsdichtheid nam in die tussentijd nog sneller toe dan de voedselvoorraad.

De juiste cijfers werden in de zaal gedrukt rondgedeeld; nog enige exemplaren zijn daarvan over voor belangstellenden.

Prof. K. WICKSELL behandelt het bevolkingsvraagstuk: 1°. kan men zich met Malthus de vraag stellen, hoe men door vermindering van geboorten een te groot aantal *sterfgevallen* kan voorkomen, waarbij de Nieuw-Malth. middelen dienst kunnen doen om dit doel met een minimum van dwang, celibaat, ontucht enz. te bereiken; 2°. kan men zich de vraag stellen, hoe groot in gegeven omstandigheden de bevolking zou moeten zijn, om aan de inwoners de grootste mate van *welstand* te verzekeren. Vermeerdering van bestaansbronnen zal natuurlijk dit bevolkingsoptimum doen stijgen, maar men hoede zich voor de algemeen verbrede dwaling, dat een stijgen van het bevolkingscijfer ons altijd dichter bij het optimum zou brengen. Is niet misschien in ons land dit optimum reeds lang overschreden? Men moet, altijd weer, deze vraag aan de orde stellen. Het maximum van bevolkingsdichtheid is niet het optimum, maar het pessimum (niet het beste maar het slechtste).

Dr. C. V. DRYSDALE. De leer van Malthus had weinig invloed op de geboortecijfers, totdat praktische middelen gevonden waren om de geboorten te beperken; maar zodra deze middelen in 1877 door de geruchtmakende strafvervolgving tegen Bradlaugh en Annie Besant wegens het verspreiden van de middelenbrochure van Dr. Knowlton wereldkundig geworden waren, ziet men van af datzelfde jaar in 12 landen van Europa het geboortecijfer dalen (*), terwijl het vroeger gelijk blijvende of zelfs stijgende was. Met deze geboortedaling houdt een daling van de sterftepercentage gelijke tred. De duidelijke, gekleurde grafiese voorstellingen aan de wand doen dit parallellisme duikelijk uitkomen en ook in Toronto (Canada) waar de geboortedaling later weer door een geboortestijging gevolgd werd, vertoont de sterftekurve precies hetzelfde verloop; in Japan zijn beide samen gestegen, in Berlijn beide samen steil gedaald enz. Dit bewijst de juistheid van de theorie van Malthus, die zegt dat het bevolkingscijfer evenredig is aan de beschikbare voedselvoorraad; komen er dus veel mensen bij, dan moeten er daartegenover ook zoveel te meer sterven. Vermindert men de aanwas, dan kunnen de overblijvenden tot volle ontwikkeling komen en wordt er on-eindig veel leed voorkomen.

(*) Hetzelfde heeft men in Nieuw-Zuid-Wales (Australië) waargenomen na de geruchtmakende strafvervolgving in zake Collins.

MARIE STRITT, de leidster der vrouwenbeweging in Duitsland, wijst op het merkwaardige feit, dat twee stromingen die zo innig bijeenbehoren als de vrouwenbeweging en het Nieuw-Malthusianisme, elkander in Duitsland tot nog toe zoveel mogelijk ignoreren. Bij de bevolkingskwestie wordt in het militaristische Duitsland de man hoog gevierd, wiens vrouw een zevende zoon ter wereld brengt, in plaats van hem een pak slaag te geven; en de meeste sociaal-politici kennen de vrouwenbeweging slechts uit dubbezzinnige spotbladen. Omgekeerd zou de vrouwenbeweging het Nieuw-Malthusianisme als No. 1 op haar programma moeten schrijven, want de economiese uitbuiting van de vrouw is niets in vergelijking van haar sexuele uitbuiting.

HENRIETTE FÜRTH uit Frankfort rektificeert enkele gezegden betreffende het boek van K. K a u t s k y. Zij waarschuwt tegen overdrijving van het Nieuw-Malthusianisme en prijst daarom Duitsland tegenover Frankrijk.

Mrs. BESSIE DRYSDALE beschouwt het als een hoger ideaal van het huweliksleven, wanneer de zwangerschap niet dadelik na het huwelijk intreedt. Eerst moet de pas gehuwde vrouw gelegenheid en tijd hebben om zich in haar nieuwe positie in te leven, maatschappelijk zich te ontwikkelen en zich op het moederschap voor te bereiden. Dit hogere standpunt wordt tegenwoordig voor ieder bereikbaar gemaakt door het Nieuw-Malthusianisme. Niet het kind moet het einddoel zijn, maar de volwassene.

De Voorzitter Mr. S. VAN HOUTEN dankt alle aanwezigen voor hun aandeel aan deze op zo bijzonder hoog peil staande bijeenkomst.

Dr. ALICE DRYSDALE—VICKERY spreekt met bewogen stem een hartelik woord van afscheid. Vooral voor de vrouwen is deze konferentie van groot belang. Zij dankt het dagelijks bestuur van de Nieuw-Malthusiaanse Bond in Nederland voor de goede organisatie.

Dr. C. V. DRYSDALE dankt de Heer VAN HOUTEN als erevoorzitter.

Aan diner en boottocht werd door ongeveer 25 personen deelgenomen. Het diner in het „Gouden Hoofd” was gezellig en uitstekend. Dr. Nyström dankte de leiders van het kongres. Aan Dr. Alice Vickery en Mevr. Rutgers—Hoitsema werden fraaie bloemen aangeboden.

Ook de avonden op Scheveningen waren heerlijk.

De boottocht, Zatermorgen op een voor ons gereserveerde boot over het Kager- en het Brasemermeer, had niet verrukkelijker kunnen zijn; daar konden we allen nog eens rustig spreken. Men gevoelt zich dan één in deze strijd tegen onkunde en vooroordeel; men gevoelt zich sterker te midden van zovele beproefde strijders, waarvan twee zelfs de gevangenis niet hadden geschuwd voor hun overtuiging: Mrs. Bessie Drysdale als feminist en Prof. Wicksell als vrijdenker. En nu voor onze zaak Dr. Mascoux en E. Humbert en dan wellicht Paul Robin, evenals nog onlangs in Amerika de meer dan zeventigjarige Moses Harman, die dit ook niet lang overleefd heeft.

De Sekr. v. d. Nieuw-Malth. Bond,

's-Gravenhage.

Dr. J. RUTGERS.

Langs deze lijn af te snijden s.v.p.

Te adresseren aan de Sekretaris van het Internationaal Bureau : Dr. J. RUTGERS, Verhulststraat 9, Den Haag.

*Ondergetekende wenst aan het INTERNATIONALE PROPAGANDA- EN WEERSTANDSFONDS
bij te dragen :*

als bijdrage in eens

als jaarlijkse bijdrage

als lidmaatschapsbijdrage

als donateursbijdrage

Naauwkeurig adres :

Naam (duidelijk) :
